SOCIOLOGY

Paper - II

OCT–11/09

Signature of Invigilators

1. ....

2. ....

Roll No. ☐☐☐☐☐

(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

....

(in words)

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

   Correct method **A** Wrong method **A** OR **A**

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. Extra sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.
8. There shall be no negative marking.
9. Use of calculator or any other electronic devices is prohibited.
10. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of Questions, the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.

૨. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ **પચાસ (૫૦)** પ્રશ્નો આપેલા છે. **બધા જ** પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૩. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

   ખરી રીત : **A** ખોટી રીત : **A** અથવા **A**

૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં આપવાના રહેશે.

૫. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.

૬. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.

૭. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

૮. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.

૯. કેલ્કયુલેટર અને ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો પ્રયોગ કરવાની મનાઈ છે.

૧૦. પ્રશ્નપત્રના પ્રશ્નોમાં ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ભાષાંતરમાં કોઈ વિસંગતિ જોવા મળશે તો અંગ્રેજી અર્થને જ માન્ય ગણવામાં આવશે.

SEAL

SOCIOLOGY

PAPER - II

સમાજશાસ્ત્ર

પેપર–II

Note : This paper contains **FIFTY (50)** Multiple-choice/Assertion and Reasoning/ Matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ** (૫૦) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

---

1. "Sociology is the science which attempts the interpretative understanding of social action." Who said this ?

   (A) H. Spencer

   (B) Max Weber

   (C) Karl Marx

   (D) E. Durkheim

2. Learning to understand our individual lives in terms of the social forces that have shaped them is a state of mind that C. Wright Mills called :

   (A) Science

   (B) The Sociological Imagination

   (C) Hypothesis testing

   (D) Perspective

1. ''સમાજશાસ્ત્ર એવું વિજ્ઞાન છે જે સામાજિક-ક્રિયાની અર્થબોધિત સમજ (Interpretative Understanding) આપે છે'' આવું કોણે કહ્યું ?

   (A) એચ. સ્પેન્સર

   (B) મેક્સ વેબર

   (C) કાર્લ માર્ક્સ

   (D) ઈ. દુર્ખાઈમ

2. આપણા વૈયક્તિક જીવનને સામાજિક પરિબળો કે જેમના લીધે આપણી મનોદશાનું ઘડતર થયેલું હોય છે તેમના સંદર્ભમાં જાણવાનું શીખવાને સી. રાઈટ મિલ્સ શું કહે છે ?

   (A) વિજ્ઞાન

   (B) સમાજશાસ્ત્રીય કલ્પના

   (C) ઉપકલ્પનાની ચકાસણી

   (D) પરિપેક્ષ

3. Who is the author of 'The Rules of Sociological Method ?

(A) Max Weber

(B) Emile Durkheim

(C) Karl Popper

(D) Thomas Kuhn

4. A status which is conferred by society independent of an individual's efforts or abilities is termed as :

(A) Ascribed status

(B) Achieved status

(C) Social position

(D) Conferred prestige

5. The 'Solidarity' characteristic of modern industrial society is termed by Durkheim as :

(A) Mechanical Solidarity

(B) Organic Solidarity

(C) Emotional Solidarity

(D) Moral Solidarity

3. 'દ રૂલ્સ ઓફ સોશ્યોલોજીકલ મેથડ' ના લેખક કોણ છે ?

(A) મેક્સ વેબર

(B) ઈમાઈલ દુર્ખાઈમ

(C) કાર્લ પોપર

(D) થોમસ કુન્હ

4. એક વ્યક્તિના પ્રયાસો અથવા યોગ્યતાઓથી પરે સમાજ દ્વારા સ્વતંત્ર રીતે એક ચોકકસ દરજ્જો અપાય છે તો એને શું કહેવાય છે ?

(A) અર્પિત દરજ્જો

(B) પ્રાપ્ત દરજ્જો

(C) સામાજિક પદ

(D) બક્ષિત પ્રતિષ્ઠા

5. આધુનિક ઔદ્યોગિક સમાજની એકતાને દુર્ખાઈમએ કયો શબ્દ આપ્યો ?

(A) યાંત્રિક એકતા

(B) સાવયવી એકતા

(C) ભાવાત્મક એકતા

(D) નૈતિક એકતા

6. In research, any sub-set of population selected to study and to draw inferences is termed as :

(A) Sample

(B) Random sample

(C) Probability sampling

(D) Non-probability sampling

7. Which of the following scholars put forwarded the term 'ideal type' ?

(A) Karl Marx

(B) C.H. Cooley

(C) V. Paréto

(D) Max Weber

8. When one part of culture changes more rapidly than the other and results in a dislocation between materialistic and non-materialistic components of culture, it is termed as :

(A) Cultural change

(B) Cultural dislocation

(C) Cultural lag

(D) Cultural difference

6. એક સંશોધનમાં, અભ્યાસ અને તારણો પ્રાપ્ત કરવા માટે પસંદ કરાયેલા વસ્તીના એક ઉપ-ભાગને શું કહેવાય છે ?

(A) નિદર્શન

(B) યદૃચ્છ નિદર્શન

(C) સંભાવનાત્મક નિદર્શન

(D) બિન-સંભાવનાત્મક નિદર્શન

7. નિમ્ન વિદ્વાનો પૈકી કોણે ''આદર્શ પ્રરૂપ'' શબ્દ આપ્યો :

(A) કાર્લ માર્કસ

(B) સી.એચ. કુલી

(C) વી. પેરેટો

(D) મેકસ વેબર

8. જ્યારે સંસ્કૃતિનો એક ભાગ બીજા ભાગ કરતાં ઝડપથી બદલાય છે અને જેને લીધે સંસ્કૃતિના ભૌતિક અને અભૌતિક તત્વો વચ્ચે વિસંવાદિતતા સર્જાય છે તેને શું કહેવાય છે ?

(A) સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન

(B) સાંસ્કૃતિક વિખંડના

(C) સાંસ્કૃતિક મંદતા

(D) સાંસ્કૃતિક ભેદ

9. M. N. Srinivas' concept of Sankritisation refers to :

(A) A structural change

(B) A class transformation

(C) A positional change

(D) A regional change

10. A prevention of an individual or group from participating in any given social activity such that they are perceived as an "outsider" is termed as :

(A) Alienation

(B) Social disharmony

(C) Social exclusion

(D) Social distinction

11. Who has developed the concept 'Verstehen' ?

(A) Weber

(B) Parsons

(C) Merton

(D) Durkheim

9. એમ.એન. શ્રીનિવાસની સંસ્કૃતીકરણની વિભાવના શું દર્શાવે છે ?

(A) એક સંરચનાત્મક પરિવર્તન

(B) એક વર્ગનું રૂપાંતરણ

(C) એક પદ સંબંધિત પરિવર્તન

(D) એક પ્રાદેશિક પરિવર્તન

10. કોઈપણ એક વ્યક્તિ અથવા જૂથને બહારના (Outsider) ગણીને કોઈ ચોક્કસ સામાજિક પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેતા અટકાવવામાં આવે તો એને શું કહેવાય છે ?

(A) વિમુક્તતા

(B) સામાજિક વિસંવાદિતા

(C) સામાજિક બહિષ્કાર

(D) સામાજિક ભેદ

11. 'વરસ્તેહન' (Verstehen) ની વિભાવના કોણે વિકસાવી ?

(A) વેબર

(B) પારસન્સ

(C) મર્ટન

(D) દુર્ખાઈમ

12. In Parsonian AGIL model which institution is primarily associated with adaptation ?

(A) Economy

(B) Polity

(C) Education

(D) Religion

13. Which term is used to denote a temporary relatively unorganised gathering of people who are in close physical proximity ?

(A) Social group

(B) Crowd

(C) Social movement

(D) Social category

14. Which term is used by Pareto to refer to a category of people who are considered as the best in respective field of specialised activity ?

(A) Elite

(B) Foxes

(C) Superiors

(D) Lions

12. પારસન્સના 'એ.જી.આઈ.એલ.' પ્રારૂપ અન્વયે કઈ સંસ્થા મૂળરૂપે અનુકૂલન સાથે સંકળાયેલી છે ?

(A) અર્થવ્યવસ્થા

(B) રાજ્યવ્યવસ્થા

(C) કેળવણી

(D) ધર્મ

13. એક જગ્યાએ એકત્રિત થયેલા અલ્પ સમયના, સાપેક્ષ રીતે બિન સંગઠિત લોકોના એકઠા થવા માટે કયો શબ્દ વપરાય છે ?

(A) સામાજિક જૂથ

(B) ટોળૂ

(C) સામાજિક આંદોલન

(D) સામાજિક કોટિ

14. પોતપોતાની વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિના ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિઓ તરીકે પંકાયેલા લોકો માટે પેરેટોએ કયો શબ્દ વાપર્યો છે ?

(A) એલિટ

(B) ફોક્સેઝ

(C) સુપિરિયર્સ

(D) લાયન્સ

15. The process by which an adult whose previous socialisation was inadequate is made to behave in ways that the society approves of is termed as :

(A) Adult socialization

(B) Anticipatory socialization

(C) Resocialization

(D) Behaviour Modification process

16. The group to which an individual voluntarily and formally joins is called :

(A) Out-group

(B) Organisation

(C) Association

(D) Community

17. Whose name is associated with the term 'Folkways' ?

(A) William F. Ogburn

(B) William G. Sumner

(C) Ralph Linton

(D) Edward B. Tylor

15. એક વયસ્ક વ્યક્તિ કે જેનો અગાઉનું સમાજીકરણ અધુરૂં હોય તેને સમાજ સ્વીકૃત રીતે વર્તણુંક કરવાનું કરાય છે તે પ્રક્રિયાને કયા શબ્દથી ઓળખાય છે ?

(A) વયસ્ક સમાજીકરણ

(B) સંભવિત સમાજીકરણ

(C) પૂર્ન-સમાજીકરણ

(D) વર્તણુંકમાં ફેરફારની પ્રક્રિયા

16. એક જૂથ કે જેમાં એક વ્યક્તિ સ્વેચ્છાથી અને ઔપચારિક રીતે જોડાય છે તે જૂથને શું કહેવાય છે ?

(A) બાહ્ય જૂથ

(B) સંગઠન

(C) મંડળ

(D) સમુદાય

17. લોકરીતિ શબ્દ સાથે કોનું નામ સંકળાયેલું છે ?

(A) વિલિયમ એફ. ઓગબર્ન

(B) વિલિયમ જી. સમનર

(C) રલ્ફ લિન્ટન

(D) એડવર્ડ બી. ટાયલર

18. Which of the following is Freud's term for the unconscious part of the self that compels for immediate gratification of individual's needs ?

(A) Id

(B) Ego

(C) Superego

(D) Oedipus complex

19. A group of people sharing same cultural heritage is defined as :

(A) Racial group

(B) Ethnic group

(C) Heterogeneous group

(D) Clan

20. Material culture of a society is reflected in its :

(A) Moral standards

(B) Power of the state

(C) Wealth

(D) Technology

18. વ્યક્તિની જરૂરિયાતને ત્વરિત રીતે સંતોષવા અર્થે દબાણ લાવતા 'સ્વ' ના અચેતન ભાગ માટે ફ્રોયડે નીચેનામાંથી કયો શબ્દ વાપર્યો છે ?

(A) ઈડ

(B) ઈગો

(C) સુપરઈગો

(D) ઓડીપસ કામ્પલેક્ષ

19. સમાન સાંસ્કૃતિક વારસો ભોગવતા એક જૂથને કેવી રીતે વ્યાખ્યાબદ્ધ કરાય છે ?

(A) પ્રજાતિય જૂથ

(B) એથનિક જૂથ

(C) પચરંગી જૂથ

(D) ગોત્ર

20. સમાજની ભૌતિક સંસ્કૃતિ નીચેમાંથી કઈ બાબતમાં જોવા મળે છે ?

(A) નૈતિક ધોરણોમાં

(B) રાજ્યની સત્તામાં

(C) સંપત્તિમાં

(D) પ્રૌદ્યોગિકતામાં

21. Sociologically speaking, which of the following statements is *not* true ?

(A) State is a social institution

(B) State holds a monopoly over the use of force

(C) The state is defined by its authority to generate and apply collective power

(D) There is no difference between the state and government

22. Who gave the idea of 'Cybernetic Controls' in Sociology ?

(A) Robert Merton

(B) J.H. Johnsons

(C) K. Davis

(D) Talcott Parsons

23. Who formulated the concepts of the 'Little tradition' and the 'Great tradition' ?

(A) Milton Singer

(B) McKim Marriott

(C) Radcliffe-Brown

(D) B. Malinowski

21. સમાજશાસ્ત્રીય રીતે નીચેમાંથી કયું વિધાન સાચું નથી ?

(A) રાજ્ય એ સામાજિક સંસ્થા છે

(B) રાજ્ય સત્તાના ઉપયોગનો એકાધિકાર ધરાવે છે

(C) રાજ્ય તેની સામૂહિક સત્તાના ઉપયોગ અને આધિપત્યથી વ્યાખ્યાતીત થાય છે

(D) રાજ્ય અને સરકાર વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી

22. સમાજશાસ્ત્રમાં 'સાયબરનેટીક કંન્ટ્રોલ્સ' નો વિચાર કોણે આપ્યો ?

(A) રોબર્ટ મર્ટન

(B) જે.એચ. જહોન્સન

(C) કે. ડેવિસ

(D) ટાલકોટ પાર્સન્સ

23. 'લઘુ-પરંપરા' અને 'બૃહદ-પરંપરા' ની વિભાવનાઓની રચના કોણે કરી ?

(A) મિલ્ટન સીન્ગર

(B) મેકીમ મેરિયટ

(C) રેડક્લિફ બ્રાઉન

(D) બી. માલિનોવસ્કી

24. Behaviour against the social norms which goes beyond the tolerance of society is termed as :

(A) Intolerable behaviour

(B) Immoral behaviour

(C) Deviant behaviour

(D) Criminal behaviour

25. Neo-local family is :

(A) Newly married couple always lives in new locality

(B) Newly married couple lives in weekend houses

(C) Newly married couple lives independently

(D) Newly married couple lives with parents

26. Which term is used to refer to shared ideas about what is right and wrong, good and bad, desirable and undesirable ?

(A) Norms

(B) Values

(C) Goals

(D) Rules

24. સમાજની સહનશીલતાને વટાવી જાય તે હદ સુધીનું સામાજિક ધોરણો વિરુદ્ધનું વ્યવહાર શું કહેવાય છે ?

(A) ન ચલાવી લેવાય એવી વર્તણુંક

(B) અનૈતિક વર્તણુંક

(C) વિચલિત વ્યવહાર

(D) ગુનાહિત વર્તણુંક

25. નિયો-લોકલ કુટુંબ એટલે ?

(A) નવ વિવાહિત દંપતી સદૈવ નવા મહોલ્લામાં વસવાટ કરે છે

(B) નવ વિવાહિત દંપતી સદૈવ અઠવાડીક ઘરોમાં રહે છે

(C) નવ વિવાહિત દંપતી સ્વતંત્ર રીતે વસવાટ કરે છે

(D) નવ વિવાહિત દંપતી માતા-પિતા સાથે વસવાટ કરે છે

26. ઈચ્છિત અને અનિઈચ્છિત, સારું અને ખરાબ તથા સાચું અને ખોટું પરિભાષિત કરવા માટે જે સહિયારા આદર્શોને દર્શાવવા માટે કયો શબ્દ વપરાય છે ?

(A) ધારા ધોરણો

(B) મૂલ્યો

(C) લક્ષ્યો

(D) નિયમો

27. The organisation that has a monopoly on the legitimate use of force in a given territory is called :

(A) State

(B) Nation

(C) Company

(D) Party

28. According to Pierre Bourdieu 'Habitus' refers to :

(A) A state of mind representing acquired pattern of thought and behaviour

(B) A place in Zoo

(C) A form of solidarity

(D) A disability on the part of an individual or group to inhabit a given place

29. Social norms are :

(A) Creative activities such as gardening, and craft work

(B) The symbolic representation of social groups in the mass media

(C) Religious beliefs about how the world ought to be

(D) Rules and expectations about interaction that regulate social life

27. ચોક્કસ હદમાં કાયદાકીય રીતે સત્તાના એકાધિકારનો ઉપયોગ કરનાર સંગઠન નીચેનામાંથી કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) રાજ્ય

(B) રાષ્ટ્ર

(C) કંપની

(D) પક્ષ

28. પિઅર બ્રૂડીયોના મતાનુસાર ''હેબિટસ'' (HABITUS) એટલે શું ?

(A) પ્રાપ્ત કરેલાં વિચારો અને વર્તણુંકોના પ્રરૂપનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી મનોદશા

(B) પ્રાણી સંગ્રહાલયનું એક સ્થળ

(C) એકતાનું એક સ્વરૂપ

(D) એક ચોક્કસ સ્થળે વસવાટ કરવા અંગે એક વ્યક્તિ અથવા જૂથની અયોગ્યતા

29. સામાજિક ધોરણો એટલે :

(A) સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે બાગાયત અને હસ્તકળા

(B) જન-સંચારમાં સામાજિક જૂથોનું પ્રતિકાત્મક પ્રતિનિધિત્વ

(C) આ જગત કેવું હોવું જોઈએ તે અંગેના ધાર્મિક વિશ્વાસો

(D) સામાજિક જીવનનું નિયમન કરતી આંતરક્રિયાઓને લગતા નિયમો અને અપેક્ષાઓ

30. The collection of roles that goes with a given status is called :

(A) Multiple roles

(B) Conflict roles

(C) Status set

(D) Role set

31. Who is the author of the book entitled, "Class and Class Conflict in Industrial Society' ?

(A) Karl Marx

(B) Ralf Dahrendorf

(C) Lewis Coser

(D) Randall Collins

32. Conflict theory arose primarily as a reaction to which theory ?

(A) Classical theory

(B) Structural-functionalism

(C) Existentialism

(D) Formalism

30. એક ચોકકસ દરજ્જા સાથે સંકળાયેલી ભૂમિકાઓનો ગુચ્છ શું કહેવાય છે ?

(A) અનેકાનેક ભૂમિકાઓ

(B) સંઘર્ષ ભૂમિકાઓ

(C) દરજ્જા ગુચ્છ

(D) ભૂમિકા ગુચ્છ

31. 'કલાસ એન્ડ કલાસ કાન્ફલિકટ ઈન ઈન્ડસ્ટ્રીયલ સોસાયટી' પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

(A) કાર્લ માર્કસ

(B) રલ્ફ ડહરનડાર્ફ

(C) લેવિસ કોઝર

(D) રેન્ડલ કોલિન્સ

32. કયા સિદ્ધાંત સામેની પ્રતિક્રિયારૂપે મૂળભૂત રીતે સંઘર્ષનાં સિદ્ધાંતનો ઉદભવ થયો ?

(A) પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત

(B) સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મકવાદ

(C) અસ્તિત્વવાદ

(D) સ્વરૂપવાદ

33. Which among the following is *not* the basic postulate of structural-functionalism ?

(A) Functional unity

(B) Universal functionalism

(C) Indispensability of function

(D) Social structure

34. Who is the author of book 'Neo-Functionalism and Beyond' ?

(A) Alexander

(B) Parsons

(C) Merton

(D) Malinowski

35. The term intersubjectivity is central concept in :

(A) Structural-functionalism

(B) Conflict theory

(C) Critical theory

(D) Phenomenological sociology

36. Reasoning that transforms specific observations into generalisation is called :

(A) Inductive logic

(B) Conceptualization

(C) Deductive logic

(D) Simple logic

33. નિમ્ન પૈકીનો કયો વિકલ્પ સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મકવાદની આધારભૂત ધારણા નથી ?

(A) પ્રકાર્યાત્મક એકતા

(B) સાર્વત્રિક પ્રકાર્યાત્મકવાદ

(C) પ્રકાર્યની અનિવાર્યતા

(D) સામાજિક સંરચના

34. 'નિયોફન્કશનલિઝમ એન્ડ બિયોન્ડ' પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

(A) એલેકજેન્ડર

(B) પારસન્સ

(C) મર્ટન

(D) માલિનોવસ્કી

35. 'અંતરવિષયપરત્વતા' (inter-subjectivity) શબ્દ નિમ્ન પૈકીના કયા સિદ્ધાંતની કેન્દ્રિય વિભાવના છે ?

(A) સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મકવાદ

(B) સંઘર્ષનો સિદ્ધાંત

(C) ક્રિટિકલ થિયરી

(D) પ્રઘટનાશાસ્ત્રીય સમાજશાસ્ત્ર

36. ચોક્કસ નિરીક્ષણોને સામાન્યીકરણમાં રૂપાન્તરીત તર્કને શું કહેવાય છે ?

(A) ઈન્ડકટીવ લોજીક

(B) ખ્યાલીકરણ

(C) ડીડકટીવ લોજીક

(D) સરળ તર્ક

37. Which method did I.P. Desai adopt for his study of untouchability in rural Gujarat ?
(A) Survey
(B) Case study
(C) Content Analysis
(D) Participant observation

38. An error that occurs when selecting a sample to make inferences about the population is called as :
(A) Error in research
(B) Error in drawing inferences
(C) Error in applying inferences to population
(D) Sampling error

39. In a questionnaire, when responses are restricted to a possible set of answers, it is called :
(A) Open ended questionnaire
(B) Structured questionnaire
(C) Indepth questionnaire
(D) Unstructured questionnaire

40. Intensive study of a single unit of research is known as :
(A) Explorative study
(B) Content analysis
(C) Pilot study
(D) Case study

37. ગ્રામીણ ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતાના અભ્યાસમાં આઈ.પી. દેસાઈએ કઈ પદ્ધતિ અપનાવી ?
(A) સર્વેક્ષણ
(B) એકમ અભ્યાસ
(C) કન્ટેન્ટ એનાલિસીસ
(D) સહભાગી નિરીક્ષણ

38. જ્યારે એક વસ્તી અંગે તારણો પ્રાપ્ત કરવા માટે નિદર્શન તારવવાની પ્રક્રિયામાં જે ક્ષતી (error) આવી જાય છે તેને શું કહેવાય છે ?
(A) સંશોધનમાં ક્ષતી
(B) તારણ મેળવવામાં ક્ષતી
(C) વસ્તીને લાગૂ પાડવામાં
(D) નિદર્શન ક્ષતી

39. એક પ્રશ્નાવલીમાં જ્યારે ઉત્તરો ચોકકસ વિકલ્પો પૂરતો મર્યાદિત હોય છે તેને શું કહેવાય છે ?
(A) ખૂલ્લી પ્રશ્નાવલી
(B) સંરચિત પ્રશ્નાવલી
(C) જટિલ પ્રશ્નાવલી
(D) બિનસંરચિત પ્રશ્નાવલી

40. સંશોધનની એક એકમના ઊંડા અભ્યાસને શું કહેવાય છે ?
(A) અન્વેષણાત્મક અભ્યાસ
(B) કન્ટેન્ટ એનાલિસીસ
(C) પાઈલોટ સ્ટડી
(D) કેસ સ્ટડી

41. When each case in the universe studied has an equal chance of being selected, it is called :

(A) Convenience sampling

(B) Pobability sampling

(C) Purposive sampling

(D) Non-probability sampling

42. For drawing adequate inferences to be applicable to the population under study, a sample needs to be :

(A) Small size

(B) Voluntary

(C) Co-operative

(D) Representative

43. Which of the following is a technique for qualitative research ?

(A) Survey

(B) Case study

(C) Questionnaire

(D) Sampling

44. The ability to achieve desired ends despite resistance from others is called by Weber as :

(A) Authority

(B) Ability

(C) Charisma

(D) Power

41. અભ્યાસ હેઠળ આવરી લેવાયેલા સમગ્રની પ્રત્યેક એકમને ચુંટાઈ આવવાની સમાન તક અપાય છે તેને શું કહેવાય ?

(A) કન્વીનિયન્સ સેમ્પલિંગ

(B) પ્રોબેબિલિટી સેમ્પલિંગ

(C) પરપઝીવ સેમ્પલિંગ

(D) નોન-પ્રોબેબિલિટી સેમ્પલિંગ

42. અભ્યાસ હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલ વસ્તીને લાગૂ પાડવા માટે પૂરતા તારણો તારવવા એક નિદર્શન માટે શું જરૂરી હોય છે ?

(A) નાનું કદ

(B) સ્વૈચ્છિત

(C) સહકારાત્મક

(D) પ્રતિનિધિક

43. નિમ્નમાંથી કઈ પ્રયુક્તી ગુણાત્મક સંશોધન માટે હોય છે ?

(A) સર્વેક્ષણ

(B) એકમ અભ્યાસ

(C) પ્રશ્નાવલી

(D) નિદર્શન

44. બીજાઓનો વિરોધ હોવા છતાં પોતાના ઈચ્છિત લક્ષ્યો હાંસલ કરવા માટેની યોગ્યતાને વેબર શું કહે છે ?

(A) સત્તા

(B) યોગ્યતા

(C) કરિશ્મા

(D) શક્તિ

45. Which one is a characteristic of class society ?

(A) Anomie

(B) Mechanical solidarity

(C) Prosperity

(D) Alienation

46. When a person leaves one country and goes and settles in another country, this is known as :

(A) Emigration

(B) Immigration

(C) Social mobility

(D) Individual mobility

47. Match column 1 with column 2 :

	Column 1		Column 2
(*a*)	K. Marx	1.	Social Theory and Social Structure
(*b*)	G. Simmel	2.	The Social System
(*c*)	T. Parsons	3.	Capital
(*d*)	R. Merton	4.	Philosophy of Money

Key :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	3	4	2	1
(B)	4	3	1	2
(C)	2	1	3	4
(D)	1	2	4	3

45. વર્ગ સમાજનો નિમ્ન પૈકીનો કયો લક્ષણ હોય છે ?

(A) એનોમી

(B) યાંત્રિક એકતા

(C) સમૃદ્ધિ

(D) વિમુક્તતા

46. જયારે એક વ્યકિત પોતાનો દેશ છોડી બીજા દેશમાં વસવાટ માટે જાય છે તેને શું કહેવાય છે ?

(A) એમિગ્રેશન

(B) ઈમીગ્રેશન

(C) સામાજિક ગતિશીલતા

(D) વૈયક્તિક ગતિશીલતા

47. કોલમ 1 અને કોલમ 2 નું સાચું જોડકું દર્શાવો :

	કોલમ 1		કોલમ 2
(*a*)	કે. માર્કસ	1	સોશ્યલ થિયરી એન્ડ સોશ્યલ સ્ટ્રકચર
(*b*)	જી. સીમેલ	2.	દ સોશિયલ સીસ્ટમ
(*c*)	ટી. પારસન્સ	3.	કેપિટલ
(*d*)	આર. મર્ટન	4.	ફિલોસોફિ ઓફ મની

ચાવી :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	3	4	2	1
(B)	4	3	1	2
(C)	2	1	3	4
(D)	1	2	4	3